

KNJIŽNI IN NEKNJIŽNI JEZIK

1. PREBERI SPODNJA ZAPISA

Kdaj uporabljamo knjižni jezik?

Knjižni jezik uporabljamo, kadar nastopamo pred javnostjo, npr. pred sošolci pri pouku, gledalci na šolskih prireditvah, radijskimi poslušalci, televizijskimi gledalci. Uporabljamo ga tudi, kadar pišemo in beremo. Knjižni jezik je en sam in je za vse enak.

Učimo se ga ob branju knjig, gledanju televizije, predvsem pa v šoli. Knjižnega jezika navadno nihče ne govori doma.

Kdaj uporabljamo neknjižni jezik?

Neknjižni „domač“ jezik uporabljamo v vsakdanjih pogovorih, kadar se pogovarjamo s starši, sorodniki, prijatelji, vrstniki ...

Neknjižnih jezikov je v Sloveniji veliko. Skoraj vsak del ozemlja ima drugačen neknjižni jezik. Ne uporabljamo ga za javno govorno nastopanje in ga ne pišemo.

2. V ZVEZEK ZAPIŠI ZGORNJI NASLOV: **KNJIŽNI IN NEKNJIŽNI JEZIK**

3. V ZVEZEK IZPIŠI **BISTVO** – KDAJ UPORABLJAMO KNJIŽNI JEZIK? KDAJ UPORABLJAMO NEKNJIŽNI JEZIK?

4. ODPRI DZ na str. 70, 71

5. Ustno odgovori na nalogo 7 ter reši **PISNO naloge 8, 9, 10.** **PREGLEDAMO V ŽIVO!**

7. Kje si se naučil/-a knjižnega jezika?
Ob katerih priložnostih ga govoriš?
Kdaj ga pa pišeš?
Ali ga razumejo vsi Slovenci?

8. Preberi nepopolno besedilo in ga dopolni z besedama *knjižni* in *neknjižni*.

Kadar govorimo, uporabljamo _____ ali _____ jezik.
_____ jezik uporabljamo, kadar se pogovarjamo ali si dopisujemo
s starši, sorodniki, prijatelji ali sošolci. _____ jezik pa uporabljamo, kadar
nastopamo pri pouku, na proslavi, po radiu ali televiziji in ko pišemo ali beremo uradna in
javna besedila.
Slovenski _____ jezik je en sam in je za vse Slovence enak.
_____ jezikov pa je veliko, saj se isti _____ jezik govori
le na majhnem delu slovenskega ozemlja.

9. V dvojicah besed obkroži tisto besedo, ki je ustrezna v šolskem spisu ali v govornem nastopu.
drat – žica, vedro – ajmar, štala – hlev, puter – maslo, denar – keš, hbanca – potica,
cajt – čas, zagotovo – zihher
Katere besede si obkrožil/-a? Knjižne./Neknjižne.

10. V dvojicah besed podčrtaj knjižno besedo.
vrv – špaga, zajemalka – šefla, steklenica – flaša, nudlni – rezanci, šalka – skodelica,
špegli – očala, špegu – ogledalo, vezalke – šnirnice

Šolaki opla pišem
v knjižnem jeziku.

